Kestävä kehitys ja edunvalvonta 24.02.2017

Eduskunnan ympäristövaliokunta
ymv@eduskunta.fi

Lausunto koskien valtioneuvoston kirjelmää eduskunnalle Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä (uusiutuvan energian direktiivi) U 5/2017 vp

Eduskunnan ympäristövaliokunta on pyytänyt lausuntoa valtioneuvoston kirjelmästä, joka koskee uusiutuvan energian direktiivin uudistamista (RED II-direktiivi). Metsä Group esittää lausuntonaan uusiutuvan energian käytön lisäämisestä liikenteessä seuraavaa. RED II-direktiivin muiden muutosehdotusten osalta Metsä Group viittaa Metsäteollisuus ry:n lausuntoon.

Uusiutuvan energian käytön lisääminen liikenteessä

RED II-direktiivin yhtenä tavoitteena on edistää uusiutuvan energian käyttöä liikenteessä. Komissio ehdottaa, että liikennepolttoaineiden toimittajille asetetaan velvoite saattaa markkinoille kasvava osuus kehittyneitä biopolttoaineita, tiettyjä muita biopolttoaineita ja biokaasua, ei-biologista alkuperää olevia uusiutuvia polttoaineita, uusiutuvaa sähköä ja jätepohjaisia fossiilisia polttoaineita. Tämän osuuden tulee nousta 6,8 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä. Kehittyneiden biopolttoaineiden ja biokaasuun tulee kattaa tästä osuudesta 3,6 prosenttia vuoteen 2030 mennessä.

EU:n biopolttoainelainsäädännön tavoitteena on vähentää ruokapohjaisten biopolttoaineiden tuotantoa ja edistää lähinnä jäte- ja tähdepohjaisia biopolttoaineita, jotka eivät kilpaile ruuan tuotannon kanssa. Käytännössä lainsäädännöllä kuitenkin edistetään myös rajallisten, arvokkaiden raaka-aineiden ohjaamista insentiivien avulla biopolttoaineiden raaka-aineiksi.

Metsä Group katsoo, että liikenteen päästöjen vähennystä pitää tehdä kustannustehokkaasti ottamalla huomioon kaikki keinot ja uusiutuvan energian muodot. Liikenteen teknologiat kehittyvät nopeasti, joten on tärkeää, että regulaatiolla ei priorisoida tiettyjä teknologioita. Tämä voisi johtaa ennalta arvaamattomien taloudellisten, teknologisten tai kestävyysriskien ottamiseen. Kustannustehokkuus- ja kiertotalousnäkökulma puoltavat jätteiden ja tähteiden käyttöä biopolttoaineeksi. On myös tärkeää, että edistämistoimilla ei vääristetä kilpailua puuraaka-ainemarkkinoilla.

Metsä Group
PL 10, 02020 Metsä
Revontulenpuisto 2, 02100 Espoo
Puhelin 010 4601
Faksi 010 465 4400
www.metsagroup.com

Kehittyneiden biopolttoaineiden määritelmä ja edistäminen

RED II-direktiiviehdotuksen mukaan kehittyneillä biopolttoaineilla ja biokaasulla tarkoitetaan direktiivin liitteen IX A-osassa luetelluista raaka-aineista ml. kuitupuu tuotettuja biopolttoaineita ja biokaasua. Liitteen raaka-ainelista on tyhjentävä, mutta komissio voi täydentää listaa uusilla raaka-aineilla, jos direktiivin kriteerit täyttyvät. Komissio ei kuitenkaan voi poistaa listalta raaka-aineita, vaikka direktiivin kriteerit eivät täyttyisi.

RED II-direktiivillä ohjataan kehittyneiden biopolttoaineiden ja biokaasun raaka-aineeksi raaka-aineita, kuten kuitupuuta, joilla on jo toimivat markkinat ja joista jalostetaan biotalouden tuotteita ja biokemikaaleja. Kuitupuu on metsäteollisuuden raaka-aine eikä sivuvirta, tähde tai jäte.

Pohjoinen hitaasti kasvava ja arvokas puu kannattaa ensisijaisesti jalostaa tuotteiksi, joissa sen erityisominaisuudet hyödynnetään ja joita ei voi tuottaa etelän nopeakasvuisesta puusta. Suomalaisen puun kilpailuetu on sen laatu. Puun erityisominaisuudet jäävät hyödyntämättä, jos se ohjataan suoraan polttoainekäyttöön, sillä puun polttamisessa käytetään vain sen biohiilisisältö. Kansantalouden näkökulmasta paras hyöty saadaan puun materiaalikäytöstä. Puun jalostaminen vientituotteiksi kuten selluksi, kartongiksi, paperiksi ja sahatavaratuotteiksi tuo aina huomattavasti suuremman kansantaloudellisen hyödyn ja arvonlisän kuin puun energiakäyttö.

Metsä Group yhtyy valtioneuvoston näkemykseen ja katsoo, että kehittyneet biopolttoaineet määrittelevä raaka-aineluettelo ei ole paras tapa määritellä ko. polttoaineita ja että raaka-ainelista myös rajoittaa jäte- ja tähdepohjaisia biopolttoaineita.

Metsä Group katsoo, että kehittyneitä biopolttoaineita ei tule määritellä rajoitetun, tyhjentävän listan kautta. Raaka-ainelistasta tulisi luopua ja kehittyneiksi biopolttoaineiksi tulisi katsoa kestävästi tuotetut jäte- ja tähdepohjaiset biopolttoaineet. Jätteen ja tähteen määritelmien tulee vastata uusiutuvan energian direktiivin ja jätedirektiivin määritelmiä paremman lainsäädännön periaatteiden mukaisesti.

Rajoitettu, kiinteä jaelista ei tue kehittyneiden biopolttoaineiden ja biokaasun käytön lisäämistä ehdotuksen mukaisesti. Kehittyneiden biopolttoaineiden jaelistan ja teknologioiden lukitseminen RED II-direktiivissä ei myöskään tue uusiutuvan energian osuuden lisäämistä EU:ssa 27 prosenttiin eikä Suomen kansallisten tavoitteiden saavuttamista. Valtioneuvoston kirjelmässä todetaan, että potentiaalisesti suurimmat kustannusvaikutukset voivat syntyä siitä, että kehittyneet biopolttoaineet määritellään rajatun raaka-ainelistan perusteella. Rajattu raaka-ainelista on omiaan nostamaan kelvollisten raaka-aineiden ja sen myötä biopolttoaineiden hintaa.

Mikäli kehittyneet biopolttoaineet määritellään raaka-ainelistan kautta, Metsä Group katsoo, että listaa pitää muuttaa niin, että kuitupuu rajataan selvästi pois raaka-ainelistalta samalla tavalla kuten saha- ja vaneritukit on rajattu pois listalta komission RED II-direktiiviehdotuksessa. Käytännössä

tämä voidaan toteuttaa joko rajaamalla kuitupuu pois kelvollisesta lignoselluloosasta (alakohtaan (q) lisätään sana *kuitupuu* "lignosellulosic material except saw logs, veneer logs and *pulpwood*") tai antamalla komissiolle toimivalta poistaa listalta jakeita, jotka eivät täytä direktiivissä esitettyjä kriteereitä.

Suomen kuitupuuvarat taloudellisessa täyskäytössä vuonna 2018

Suomen metsäteollisuuden jo toteutuksessa olevat investoinnit lisäävät 2017 loppuun mennessä puunkäyttöä noin 10 miljoonaa kuutiometriä vuodessa. Metsä Groupin Äänekosken biotuotetehtaan valmistuessa Suomen kuitupuuvarat ovat taloudellisessa täyskäytössä vuonna 2018 ja metsäteollisuuden tarpeisiin tarvitaan myös tuontipuuta. Muiden kotimaisten puujakeiden kuten tukin, pienpuun ja latvusmassan kestävää käyttöä voidaan lisätä lähivuosina. Metsävarojen täyskäytössä korostuu kuitupuun järkevä ja resurssitehokas käyttö.

Viimeaikaiset bioenergian lisäystä pohtineet selvitykset eivät ota huomioon sitä, että kuitupuu on vuonna 2018 täyskäytössä. Selvityksissä on tyypillisesti oletettu, että puuta on riittävästi saatavilla energiakäytön huomattaviin lisäyksiin ilman puunjalostuksen vähenemistä. Suomessa ollaan jo nyt tilanteessa, jossa jalostuskelpoista kuitupuuta ohjautuu energiakäyttöön (3-4 miljoonaa m^3/v). Kuitupuuvarojen täyskäyttötilanteessa puun energiankäytön tukeminen voi vähentää puun jalostamista tuotteiksi ja johtaa Suomen työllisyyden ja vaihtotaseen tuntuvaan heikkenemiseen. Tämä tarkoittaisi, että Suomi menettäisi enemmän metsäteollisuustuotteiden vientituloja kuin se säästäisi energian käytössä tai tuonnissa.

Metsä Group

Ilkka Hämälä
Toimitusjohtaja
Metsä Fibre

Riikka Joukio
Johtaja
Kestävä kehitys ja edunvalvonta

Liite: Kotimaisen puun kasvu ja kestävän käytön rajat

Kotimaisen puun kasvu ja kestävän käytön rajat

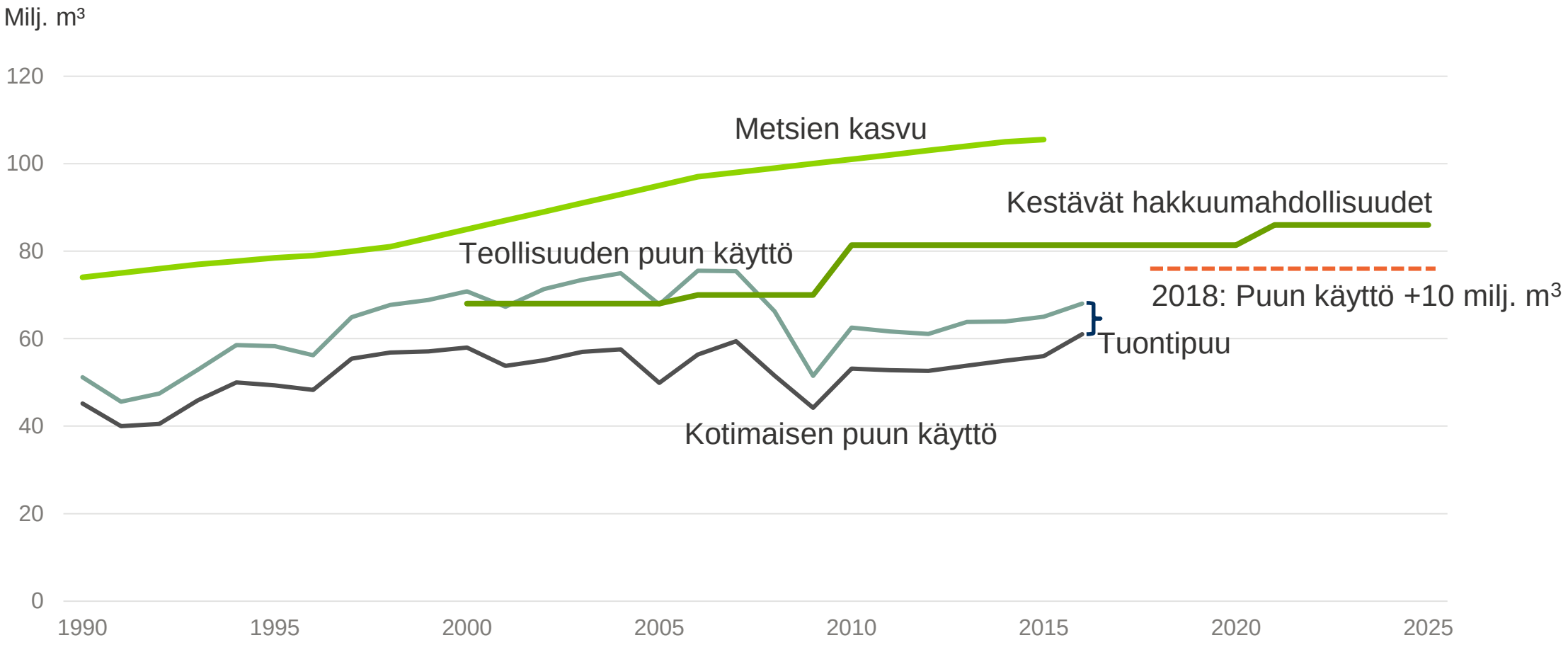

LÄHDE
Puun käyttö vuoteen 2015: *Luonnonvarakeskus 2016*
Ennuste vuodelle 2016: *Pellervon taloustutkimus 2016*

Metsä